

Israel – 3 zile

De Getta Neumann

O calatorie in Israel o planificam cu luni inainte, o pregateam cu grija, anuntam prietenii, selectam obiectivele turistice. Acum, de cand cu compania de zbor *easyjet*, as putea sa dau o fuga sa vad familia si prietenii, sa vad o expozitie, sa simt pulsul tarii. Deocamdata, escapadele frecvente sunt doar in plan, dar trei zile in decembrie petrecute in Israel cu ocazia unei reuniuni de familie sunt un bun inceput.

De fiecare data cand cobor din avion, cand pasesc de-a lungul zidurilor de piatra alba din aeroport, cand aud ivrit, mi se ascut toate simturile. Tot ce vad, inregistrez prin filtrul sentimentelor care ma leaga de tara, al constiintei destinului nostru comun.

Ne plimbam pe malul mării, pe faleza superba din Nethanya, construita pe kilometri, cu verdeata si flori, cu banci si pavilioane, cu decoratii si sculpturi dragalase. Urmărim îndelungat un tanar care incearca sa-si ia zborul cu o parapanta portocalie. Parasuta se umfla, tanarul face pasi maruntei, se apropie de marginea falezei, sare in gol si zboara de-a lungul tarmului, balansand intre apa mării si uscat.

Ne îndreptam spre centrul orasului, trecem pe langa o padurice de blocuri in constructie. E fantastic ce se intampla, ni se spune, se cladeste in nestire. Dar cine va locui in aceste blocuri, intreb eu, mereu ingrijorata ca cineva ar putea da faliment. Vin multi olimi, din Franta. Sunt multi investitori straini. Unii din diaspora isi cumpara apartament ca sa-si petreaca aici batranetile. Raspunsurile nu-mi alunga grija. Cresterea populatiei in Israel este de 1,9%, datorita in mare parte evreilor religiosi, Haredimilor, evrei ultra-ortodocsi, si arabilor. Multi israelieni pleaca pentru studii sau pentru a-si avansa cariera si nu se mai intorc. 700.000 de israelieni traiau in 2008 in strainatate. Ma preocupa magnatii imobiliari, dar mi se taie rasuflarea cand ma gandesc la urmarile evolutiei demografice.

E Hanuka, pe ici pe colo la ferestre luceste o menora, un brad împodobit. Cei cu bradul sunt familii de rusi, mi se explica. In aerul caldut de iarna israeliana se bea cafeaua, berea pe terase. O femeie excitata urla in franceza pe celular, multi vorbesc ruseste. In magazine, ni se raspunde in franceza. In piata principala, tineri din miscarea hasidica Habad au ridicat o hanukia uriasa, iar lumea asteapta sa aprinda lumanarile si sa distribuie gogosi. Un grup de baieti discuta, se distreaza. Unii in jeansi labartati, altii cu kipa si tsitsit. Se intoneaza melodiile traditionale, cantam si noi cu toata lumea. Prieteni din Nethanya ne arata in cladirile din jur sali care servesc de sinagoga pentru diferite grupuri de enoriasi. Acum 15 ani nu existau.

Petrecem sambata cu familia, imigrata din Lyon acum 5 ani. Patru copii, intre 7 si 19 ani, frumosi unul si unul, calmi, senini. Cel mai mare e la armata. Primul an e intr-o iesiva, apoi un an si jumătate la armata, apoi inca doi ani intr-o iesiva. Ce faci la iesiva ?, il intreb. Are timp sa se gandeasca, imi spune, nu exista stres, se roaga si studiaza toata ziua. Nu au un program fix, nici subiecte impuse. Li se acorda incredere si pe buna dreptate, caci citesc, fac pilpul si analizeaza pana seara tarziu. La 23 de ani va decide ce profesie va imbratasa. E un baiat chipes, cu ochi duiosi si limpezi. Vreau sa stiu daca intalneste fete, daca merge la cinema, ii plac filmele israeliene ? Da, intalneste fete, a fost la cinema, dar filme israeliene, nu, nu cunoaste – nu exista !

Asteptam amurgul, sfarsitul Shabatului. Toti lancezim. Ni se inchid pleoapele. Ma strafalgera gandul ca poate asta este calea spre fericire.

A doua zi, la Tel Aviv, mancam macaroane cu sos de legume, bem un paharel de vin rosu, cumparat in magazinul danez din colt, de unde vin si painea baguette si alte bunataturi, povesteste Anath, pofticioasa ca si mine. Ne plimbam in cartierul vechi Bauhaus, traversam Sderot Rotschild, unde au inceput protestele din vara, aduimecam mirodeniile din suk, intram la o cafenea-librarie.

Mangaiem cartile cu privirea, dar intai, instalati la o masuta stil bistro, ne delectam cu un capuccino si un croissant. In coltul nostru, la masutele vecine, tineri : unul lucreaza la laptop, altul citeste un ziar, altul e cufundat intr-o carte groasa, pe care descifrez titlul unui roman de Michael Chabon, scriitor american tanar, un preferat de-al meu. Ne simtim minunati, e pace si liniste, totul este in ordine. Traim clipa.

Cele trei zile au trecut rapid. Ne luam ramas bun de la marea in care, in amurg, soarele plonjeaza ca o ghiulea in flacari. De la promenada presarata cu broscute, melci si iepurasi. De la micul dejun tipic israelian, imbelsugat, cum nu exista nicaieri altundeva. De la familie si prieteni. Am o strangere de inima pentru toate cele care stau in cumpana. Un gand pentru diversitatea de oameni, limbi si credinte, care fac definitia de «israelian » imposibila.

